

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังจะเห็นได้จากการปฏิรูปสังคมไทยตั้งแต่ปี พุทธศักราช ๒๕๔๐ ถือเป็นการเริ่มต้นโดยรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่ทุกคนในสังคมมีความคาดหวังว่าจะทำให้สถานะความเป็นอยู่ดีขึ้น และสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง มีความเจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น ประชากรซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมสามารถอยู่ด้วยกันได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ คุณภาพชีวิตของประชากรนับว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับท้องถิ่นสังคมและประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้านใดก็ตาม เพราะประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินการให้เกิดคุณภาพชีวิต ได้แก่ ลักษณะหรือสภาพประชากรที่มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีความรู้หรือ มีการศึกษาดี รวมทั้งต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และความประพฤติที่เหมาะสมกับสุขภาพมาตรฐานของสังคม ตลอดจนมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิต

ซึ่งประเทศไทยก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากร โดยเฉพาะประชากรผู้สูงอายุ มีแนวโน้มชี้ชัดว่าประชากรผู้สูงอายุไทยจะเพิ่มมากขึ้นจากข้อมูลสถาบันวิจัยประชากรและสังคม พบว่าปัจจุบันจำนวนประชากรไทยวัยแรงงาน (๑๕-๕๙ ปี) มีจำนวนถึง ๔๒,๔๔๔,๐๐๐ คน และประชากรสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) มีจำนวน ๗,๐๔๒,๐๐๐ คน ในขณะเดียวกันจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยในปี พุทธศักราช ๒๕๕๓ ประชากรผู้สูงอายุไทย จะมีจำนวนถึง ๗,๘๓๙,๐๐๐ คน^๑ การที่ผู้สูงอายุไทยเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของอายุขัยเฉลี่ย ปริมาณและสัดส่วนต่อประชากรทั้งหมดนี้ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ และสาธารณสุขรวมทั้งการกระจายด้านบริการสาธารณสุข แต่ในขณะที่ผู้สูงอายุมีอายุยืนขึ้นนั้นมิได้หมายความว่ามีความสุขดี แต่จะเป็นการเพิ่มระยะเวลาที่ผู้สูงอายุเจ็บป่วยเรื้อรังหรือไร้ความสามารถออกไป และพบว่าที่ผ่านมานโยบายของรัฐเกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นเพียงนโยบายเชิงรับ เช่น การบริการเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้ที่ประสบปัญหา การสงเคราะห์ผู้สูงอายุแต่ยังไม่ทั่วถึงและครอบคลุม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติถึงเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุในหมวดของสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยและหน้าที่ชนชาวไทย เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ มาตรา ๕๓ บุคคลซึ่งมาอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติมาตรา ๘๐ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้
คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาประอมวัยส่งเสริม

^๑ กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์, การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ปี ๒๕๔๓ - ๒๕๖๓, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๔๒), (อัดสำเนา)

ความเสมอภาคของหญิงและชาย ส่งเสริมพัฒนาความ เป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวละชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและ พึ่งพาตนเองได้^๒

รัฐบาลไทยโดยคณะรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ นั้น ได้จัดให้มีนโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการและมีกำหนดเวลาแล้วเสร็จในปีแรกอย่างชัดเจนใน นโยบายข้อ ๑.๒ ด้านการรักษาและการเพิ่มรายได้ของประชาชน ๑.๒.๔ ด้านการสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพหรือไม่สามารถประกอบเลี้ยงตนเองได้ โดยได้จัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่แสดงความจำนงโดยการขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ เห็นชอบในหลักการอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณพุทธศักราช ๒๕๕๒ โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งมีวงเงินงบประมาณ ๙,๐๐๐ ล้านบาท

โดยผู้สูงอายุที่จะได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑) มีสัญชาติไทย

๒) มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

๓) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ ๑ ใน ๕ ของรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประกอบด้วย ๑)รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ๒)รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งเทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นประเภทแรก ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเจริญมากที่สุดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลพื้นที่ในเขตเมือง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่อยมาจนถึงฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเทศบาลมีบทบาทในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเทศบาลเป็นองค์กรหนึ่งให้บริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษา บริการด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่เทศบาลต้องคำนึงถึง คือ จัดให้ตรงกับความต้องการของประชาชน จัดให้ครอบคลุมกับคนทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการจัดสวัสดิการเป็นหน้าที่ที่เลือกปฏิบัติ ดังนั้น การจัด

^๒ สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ, พระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๔๖), หน้า ๔๓.

สวัสดิการต่างๆ จึงขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบ เช่น นโยบายของรัฐบาล นโยบายผู้บริหารท้องถิ่น การบริหารจัดการด้านงบประมาณ และบุคลากร เป็นต้น เพราะภาพลักษณ์ของเทศบาลในปัจจุบันจะเป็นในลักษณะ น้ำไหล ไฟสว่าง ถนนหนทางไปมาสะดวก ซึ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานทั้งสิ้น

เทศบาลเมืองชุมแสง มีพื้นที่ทั้งหมด ๒.๔ ตารางกิโลเมตร มีประชากร ๘,๖๗๑ คน ชาย ๔,๐๑๓ คน หญิง ๔,๔๕๘ คน ตามสถิติการทะเบียนราษฎร ความหนาแน่นของประชากร ๘,๔๕๓ คน / ตร.กม. จำนวนครัวเรือน ๓,๔๑๖ ครัวเรือนประชากรส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลมีรายได้จากด้านพาณิชย์ และรับจ้างทั่วไป ด้านการเกษตรกรรมในเขตเทศบาลไม่มีที่ดินในการทำ การเกษตรกรรม ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการในการจัดการบริการสาธารณะแทน รัฐบาล สนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และให้เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น^๓

ภารกิจที่สำคัญของผู้สูงอายุที่ยากจน ตลอดจนประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง คือ งานด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน เกี่ยวกับการส่งเสริมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต คนชรา (ผู้สูงอายุ) ในส่วนของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สืบเนื่องมาจากเทศบาลเมืองชุมแสงมีจำนวน ผู้สูงอายุที่ยากจน ขาดผู้ดูแล ไร้ที่พึ่งและช่วยเหลือตนเองไม่ได้จำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่ ได้รับเบี้ยยังชีพ จากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ถ่ายโอนภารกิจมายังองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จำนวน ๒๖๖ คน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่ กระบวนการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติ การจัดลำดับผู้ที่ ได้รับการสงเคราะห์ ไปจนถึงการจ่ายเงินสงเคราะห์ แต่ผลจากการปฏิบัติมักมีปรากฏข้อร้องเรียนเป็น ประจำ ในเรื่องของความไม่เป็นธรรมในกระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุที่ยากไร้ ไม่สามารถเข้าถึงบริการเบี้ยยังชีพ มีการทุจริตในขั้นตอนการคัดเลือกผู้มีสิทธิโดยไม่ ชอบด้วยกฎหมาย การเล่นพรรคเล่นพวกในการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติได้รับ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ รวมถึงผู้ที่ได้รับการเบี้ยยังชีพบางรายไม่ได้เป็นผู้ยากไร้หรือเดือดร้อนด้วยนั้น จึงทำให้ผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการสงเคราะห์จากทางรัฐบาล

ซึ่งตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ดำเนินการและมีกำหนดเวลาแล้วเสร็จในปีแรก อย่างชัดเจน ในนโยบายข้อ ๑.๒ ด้านการรักษาและการเพิ่มรายได้ของประชาชน ๑.๒.๔ ด้านการ สร้างหลักประกันด้านรายได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพหรือไม่สามารถ ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยจัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่แสดงความ จำนงโดยการขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ จึงทำให้ผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จำนวน ๑,๕๑๖ คน ซึ่งแบ่งเป็น ช่วงอายุ ๖๐-๖๙ ปี จำนวน ๗๗๗ คน ช่วงอายุ ๗๐-๗๙ ปี จำนวน

^๓ กองวิชาการและแผนงาน, ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองชุมแสง, (นครสวรรค์ : เทศบาลเมือง ชุมแสง, ๒๕๕๗), (อัดสำเนา).

๔๕๑ คน ช่วงอายุ ๘๐-๘๙ ปี จำนวน ๒๖๗ คน ช่วงอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๑ คน^๔ ดังนั้น ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงและทั่วประเทศจะได้รับการสงเคราะห์จากรัฐบาลอย่างทั่วถึง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐ มีคุณภาพชีวิตที่ดีหรือไม่เพียงใด รวมถึงทั้งได้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้สูงอายุ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาในด้านอื่นๆต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ มีอะไรบ้าง

^๔ กองสวัสดิการสังคม, สถิติจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ พ.ศ. ๒๕๕๗, (นครสวรรค์ : เทศบาลเมืองชุมแสง, ๒๕๕๗), (อัดสำเนา).

๑.๔. ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์ จากแนวคิดของลิว (Liu)^๕ และทฤษฎีขององค์การยูเนสโก^๖ มี ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านวัตถุวิสัย คือ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ๒) ด้านจิตวิสัย คือ สภาวะจิตใจ ความรู้สึกพึงพอใจในการดำรงชีวิต

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และลักษณะการอยู่อาศัย

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิดของลิว (Liu)^๗ และทฤษฎีขององค์การยูเนสโก^๘ มี ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านวัตถุวิสัย คือ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ๒) ด้านจิตวิสัย คือ สภาวะจิตใจ ความรู้สึกพึงพอใจในการดำรงชีวิต

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ขอบเขตด้านประชากร (Population) ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๑,๕๑๖ คน^๙

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๙ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การศึกษา ในการศึกษารั้งนี้ได้ทำการศึกษาผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

^๕ Liu, B. C., Quality – of - life: Concept, measure and result, (The American Journal of Economic and Sociology 34, 1975), p. 12.

^๖ UNESCO, Evaluating the Quality of life in Belgium, (Social Indicators Research 8, 1980), p. 312.

^๗ Liu, B. C., Quality – of - life: Concept, measure and result, Ibid, p. 12.

^๘ UNESCO, Evaluating the Quality of life in Belgium, Ibid, p. 312.

^๙ กองสวัสดิการสังคม, สถิติจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ พ.ศ. ๒๕๕๗, (นครสวรรค์ : เทศบาลเมืองชุมแสง, ๒๕๕๗), (อัดสำเนา).

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ผู้สูงอายุที่มี เพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ผู้สูงอายุที่มี อายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ผู้สูงอายุที่มี สถานภาพสมรส ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๕.๔ ผู้สูงอายุที่มี ลักษณะการอยู่อาศัย ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับ “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ไว้ดังนี้

๑.๖.๑ **คุณภาพชีวิต** หมายถึง สภาวะความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่จะสามารถส่งผลให้เขาดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๑.๖.๒ **ผู้สูงอายุ** หมายถึง บุคคลทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๖.๓ **เบี้ยยังชีพ** หมายถึง งบประมาณที่รัฐบาลจ่ายให้ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างหลักประกันด้านรายได้ แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพหรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยจัดสรรเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป

๑.๖.๔ **ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ** หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทย มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป ทั้งชายและหญิง และไม่เป็นผู้ที่ได้รับสวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์ใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ

๑.๖.๕ นโยบายของรัฐบาล หมายถึง นโยบายเร่งด่วนที่จะสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพหรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยจัดสรรเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป

๑.๖.๖ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ หมายถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน สภาวะทางด้านร่างกาย สังคมสภาพแวดล้อม และการมีรายได้ โดยใช้แบบวัดคุณภาพชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี ๒ ด้านคือ

๑) คุณภาพชีวิตด้านวัตถุวิสัย (Objective) การประเมินด้านวัตถุวิสัย วัดได้โดยอาศัยข้อมูลด้านรูปธรรมที่มองเห็นได้ นับได้ วัดได้ คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒) คุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย (Subjective) เป็นการประเมินข้อมูลด้านจิตวิทยาทำได้โดยการสอบถามความรู้สึก และเจตคติต่อประสบการณ์ของบุคคลเกี่ยวกับชีวิต คือ สภาวะจิตใจ ความรู้สึกพึงพอใจในการดำรงชีวิต

๑.๖.๗ เทศบาลเมือง หมายถึง เทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๒ ทำให้ทราบว่าการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับแนวทางคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์ และเทศบาลอื่นต่อไป